

**PROGRAM DZIAŁAŃ EKOLOGICZNYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ W MYŚŁAKOWICACH
NA ROK SZKOLNY 2022 /2023**

Nadszedł czas, aby zrozumieć, że przyroda bez człowieka będzie istniała,
ale człowiek bez przyrody – nie.

Arystoteles

Mysłakowice, 1.09.2022r.

1. Wstęp

Ekologia jest wyzwaniem XXI wieku. Coraz częściej dyskutuje się o niej, poddając szczegółowej analizie wpływ zachowania człowieka na stan środowiska przyrodniczego. Podejmowane dziś działania proekologiczne i prozdrowotne wpływają nie tylko na nasze życie, ale również mają znaczenie dla przyszłych pokoleń.

Edukacja ekologiczna w szkole podstawowej, czyli uświadomienie uczniom potrzeb środowiska i konieczności jego ochrony, wzbogacanie ich wiedzy na temat zależności zachodzących w tym środowisku oraz wpływie działalności człowieka na jego kształt to działania konieczne, by zachować bogactwo, różnorodność i piękno przyrody. Świadomość, że każdy człowiek, nawet ten najmniejszy, jest odpowiedzialny za stan środowiska przyrodniczego daje szansę na zatrzymanie procesu degradacji Ziemi. Korzystanie z darów natury jest naturalne i konieczne. Człowiek czerpie wodę niezbędną do życia, oddycha tlenem zawartym w atmosferze, uprawia ziemię i zbiera jej plony, eksploatuje surowce mineralne. Ingerencja człowieka w stan środowiska przyrodniczego przekroczyła już jednak granicę możliwości odwrócenia wielu katastrofalnych zmian. Dziecko będąc świadkiem tych procesów jest jednocześnie narażone na ich negatywne skutki zdrowotne ale także utratę poczucia bezpieczeństwa. Nie ulega wątpliwości, że wszelkie działania zmierzające do zatrzymania i naprawy skutków dotychczasowej rabunkowej działalności człowieka są konieczne dla ocalenia naszej planety. Ekologia jest nauką badającą interakcje między organizmami, wyjaśniającą zależności między organizmami a środowiskiem ich życia oraz zachodzące w nim zjawiska i procesy. Jest to nauka interdyscyplinarna wykorzystująca m.in. wiedzę z zakresu botaniki, zoologii, fizjologii, genetyki, biogeografii, ewolucjonizmu i geochemii.

Edukacja ekologiczna to koncepcja kształcenia i wychowania w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego. Polega na psychologiczno-pedagogicznym oddziaływaniu na człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, w celu kształtowania u nich świadomości ekologicznej, propagowanie zachowań korzystnych dla środowiska i rozwijanie więzi emocjonalnej z przyrodą poprzez wprowadzenie do programów szkół tematyki z zakresu ochrony środowiska i jego kształtowania.

2. Cele

Cele główne:

- Wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów;
- Kształtowanie poczucia własnej wartości;
- Propagowanie zdrowego stylu życia;
- Rozwijanie umiejętności obcowania z przyrodą;
- Dostarczanie rzetelnej wiedzy o środowisku przyrodniczym;
- Uświadomienie zagrożeń dla środowiska przyrodniczego wynikających z działalności człowieka;
- Rozbudzanie poczucia troski i odpowiedzialności na jakość życia na Ziemi;
- Zachęcanie do podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody.

Cele szczegółowe:

- Stwarzanie możliwości obcowania z przyrodą poprzez organizację zajęć terenowych i wycieczek;
- Rozbudzenie zainteresowań przyrodniczych;
- Zdobywanie, pogłębianie i utrwalanie wiadomości na temat klimatu, roślin i zwierząt oraz środowiska ich życia;
- Prowadzenie bezpośrednich obserwacji przyrodniczych i eksperymentów, formułowanie wniosków;
- Poznanie przyczyn i skutków zanieczyszczenia środowiska;
- Kształtowanie opiekuńczego stosunku do świata roślin i zwierząt;
- Poznanie form i sposobów ochrony przyrody;
- Kształtowanie codziennych nawyków proekologicznych;
- Włączenie uczniów w akcje i działania proekologiczne;
- Zachęcanie do podejmowania własnych działań na rzecz środowiska przyrodniczego w myśl zasady: myśl globalnie – działaj lokalnie;
- Zachęcanie do dzielenia się wiedzą z zakresu ekologii z najbliższymi i społecznością lokalną.

3. Zadania

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji	Odbiorca
Organizacja bezpośredniego kontaktu z przyrodą.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie zajęć terenowych z różnych przedmiotów. 2. Organizacja lekcji w-f na świeżym powietrzu. 3. Organizacja wycieczek i rajdów. 4. Hodowla roślin doniczkowych w klasie lekcyjnej. 5. Hodowla zwierząt w klasie lekcyjnej. 6. Udział w warsztatach organizowanych przez Leśny Bank Genów. 	<p>Wszyscy nauczyciele, opiekunowie świetlicy Nauczyciele w-f</p> <p>Wychowawcy klas Nauczyciele wszystkich przedmiotów</p> <p>Nauczyciel biologii Nauczyciele biologii i geografii</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Wskazany przez organizatora</p>	Wszyscy uczniowie szkoły
Rozwijanie zainteresowań przyrodniczych. Poszerzanie i utrwalanie wiadomości na temat środowiska przyrodniczego, w tym wiedzy o przyczynach i skutkach zanieczyszczeń środowiska oraz formach i sposobach jego ochrony.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie na lekcji edukacji przyrodniczej, przyrody, biologii, chemii, fizyki i geografii metod aktywizujących oraz środków dydaktycznych uatrakcyjniających proces dydaktyczny. 2. Udział w zajęciach kół zainteresowań. 3. Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach o tematyce przyrodniczej i prozdrowotnej. 4. Organizacja szkolnego konkursu pt.: „Dzieci listy piszą” o tematyce ekologicznej. 5. Udział w warsztatach organizowanych przez Karkonoskie Centrum Edukacji Ekologicznej oraz Zespół Parków Krajobrazowych. 6. Dzielenie się swoimi zainteresowaniami podczas godzin z wychowawcą. 7. Realizacja godzin z wychowawcą o tematyce ekologicznej w oparciu o materiały Fundacji Nasza Ziemia. 8. Realizacja grupowych projektów edukacyjnych o tematyce ekologicznej i prozdrowotnej. 	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej i nauczyciele przedmiotów przyrodniczych</p> <p>Opiekunowie kół zainteresowań Nauczyciele wszystkich przedmiotów</p> <p>Nauczyciele biologii, geografii, języka polskiego Nauczyciele biologii i geografii</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Nauczyciele wszystkich przedmiotów</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Marzec</p> <p>Wskazany przez organizatora</p> <p>Wg planów pracy wychowawców</p> <p>Wrzesień</p> <p>Cały rok</p>	Wszyscy uczniowie szkoły

	9. Korzystanie z czasopism i książek o tematyce przyrodniczej podczas lekcji bibliotecznych.	Nauczyciele biblioteki	Cały rok	
Prowadzenie obserwacji zjawisk przyrodniczych, pomiarów, doświadczeń i eksperymentów. Opieka nad roślinami i zwierzętami.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja lekcji z przedmiotów przyrodniczych z wykorzystaniem metody praktycznego działania. 2. Dbanie o rośliny doniczkowe w klasie. 3. Opieka nad zwierzętami hodowanymi w klasie. 4. Udział w akcji dokarmiania zwierząt zimą. 5. Organizacja akcji pomocy dla zwierząt ze schroniska. 6. Udział w warsztatach organizowanych przez Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajoznawstwa „Salamandra” w Myśliborzu. 7. Udział w zajęciach przyrodniczych w Sudeckiej Zagrodzie Edukacyjnej. 	<p>Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych</p> <p>Opiekunowie gabinetów Nauczyciel biologii</p> <p>Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego</p> <p>Nauczyciele biologii i geografii</p> <p>Nauczyciel biologii i geografii</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok Cały rok</p> <p>Listopad / grudzień Listopad / grudzień</p> <p>Wskazany przez organizatora</p> <p>Cały rok</p>	Wszyscy uczniowie szkoły
Kształtowanie codziennych nawyków proekologicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selektywna zbiórka odpadów na terenie szkoły, w tym segregowanie odpadów w klasach lekcyjnych. 2. Monitoring zachowania społeczności szkolnej pod kątem oszczędności energii i wody. 3. Prowadzenie kampanii promującej oszczędzanie papieru. 4. Udział w warsztatach organizowanych przez Związek Gmin Karkonoskich. 5. Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach o tematyce ekologicznej organizowanych przez Związek Gmin Karkonoskich. 	<p>Wszyscy pracownicy szkoły</p> <p>Nauczyciel geografii i członkowie Koła geografów i Koła badacza</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Nauczyciele biologii i geografii</p> <p>Nauczyciele klas I-III, nauczyciel geografii</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Wskazany przez organizatora</p>	Cała społeczność szkolna
Działalność proekologiczna uczniów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w akcji „Sprzątanie świata”. 2. Organizacja wieczorku poetyckiego z okazji Międzynarodowego Dnia Ziemi. 3. Lokalizacja dzikich wysypisk śmieci i sporządzenie raportu o nich dla Urzędu Gminy Myślakowice. 	<p>Nauczyciel geografii Poloniści, nauczyciel geografii</p> <p>Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych</p>	<p>Wrzesień Kwiecień</p> <p>Wrzesień / październik</p>	Cała społeczność szkolna, rodzice uczniów

	4. Członkostwo uczniów w Lidze Ochrony Przyrody. 5. Zbiórka makulatury, zakrętek i zużytych baterii.	Nauczyciel biologii Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego	Cały rok Cały rok	
--	---	--	----------------------	--

4. Korzyści dla ucznia, nauczyciela, szkoły

Realizacja Programu Działań Ekologicznych w Szkole Podstawowej w Mysłakowicach w roku szkolnym 2022/2023 podniesie efektywność i skuteczność edukacji dla zrównoważonego rozwoju. Koordynacja działań na terenie placówki i współpraca z lokalnym środowiskiem pozwoli na uświadomienie szerszej społeczności problemów związanych ze zmianami klimatu i brakiem poszanowania dla środowiska naturalnego. Umożliwi kształtowanie właściwych nawyków i postaw proekologicznych.

Korzyści dla ucznia:

- ✓ zamiłowanie do przyrody
- ✓ szeroka wiedza na temat środowiska życia
- ✓ dostrzeganie i rozumienie zjawisk i procesów zachodzących w przyrodzie
- ✓ świadomość zagrożeń dla środowiska
- ✓ ukształtowana właściwa postawa w stosunku do potrzeb środowiska naturalnego.

Korzyści dla nauczyciela:

- ✓ samorealizacja
- ✓ inspiracja dla twórczych rozwiązań
- ✓ bogatszy warsztat pracy i oferta edukacyjna.

Korzyści dla szkoły:

- ✓ szeroka oferta działań dydaktyczno-wychowawczych
- ✓ bogatsza baza dydaktyczna
- ✓ promocja placówki w szerszym środowisku.

5. Instytucje współpracujące

Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajoznawstwa „Salamandra” w Myśliborzu

Fundacja Nasza Ziemia

Karkonoskie Centrum Edukacji Ekologicznej

Leśny Bank Genów w Kostrzycy

Liga Ochrony Przyrody

Sudecka Zagroda Edukacyjna w Dobkowie

Urząd Gminy w Myślakowicach

Zespół Parków Krajobrazowych w Jeleniej Górze

Związek Gmin Karkonoskich w Bukowcu.

6. Ewaluacja Programu

- Analiza dokumentów: protokoły konkursów, fotografie, karty pracy, prace plastyczne, sprawozdania, dzienniki zajęć, informacje publikowane na stronie internetowej szkoły;
- Obserwacje zajęć i imprez szkolnych;
- Ankiety ewaluacyjne dla uczniów, nauczycieli i rodziców.

Koordynatorem działań ujętych w Programie jest Joanna Rentflejsz-Panek – nauczycielka przyrody, geografii i wiedzy o społeczeństwie. Do zadań Koordynatora należy opracowanie Programu, nadzór nad jego realizacją, dokumentowanie wybranych działań oraz ewaluacja efektów w formie raportu przedstawionego Radzie Pedagogicznej najpóźniej na ostatnim posiedzeniu w roku szkolnym 2022/2023.

Nadzór pedagogiczny nad realizacją Programu oraz działaniami Koordynatora sprawuje Dyrektor Szkoły – Andrzej Dąbek.